

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2442/2542

นาง ทอง ศรี พานสี โดยนางสาวนวลจันทร์ อยู่ฤทธิโชค ผู้ เข้า เป็น คู่ความ แทนโจทก์ นางสาว สุวรรณา ไวยาพาชีวิต กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1358

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ใช้ทางพิพาทโดยถือวิสาสะ แม้ใช้เป็นเวลานานเท่าใดก็ได้ไม่ได้รับการจ่ายยอมในทางพิพาท โจทก์และจำเลยที่ 3 เป็นบุตร ค.และพ. โจทก์เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 3924 จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นเจ้าของรวมในที่ดินโฉนดเลขที่ 3926 จำเลยที่ 5 ที่ 6 เป็นเจ้าของรวมในที่ดินโฉนดเลขที่ 5458 ที่ดินทั้งสามแปลงเดิมเป็นที่ดินผืนเดียวกัน มี ค. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินทั้งสามแปลงมีบ้านปลูกอยู่ 4 หลัง รวมทั้งบ้านของ ค.บ้านของค. อยู่ติดแม่น้ำ ถ้าจะออกสู่ถนนซึ่งเป็นทางสาธารณะก็เดินผ่านทางพิพาทที่อยู่ในที่ดินของจำเลย ทั้งหกซึ่งเป็นบุตรหลานและญาติของตน ลักษณะเป็นการขออาศัย กันในระหว่างหมู่ญาติอันเป็นการเดินโดยถือวิสาสะ โจทก์ เป็นบุตรผู้อาศัยอยู่ในบ้าน ค. ก็เดินผ่านทางพิพาทในลักษณะเดียวกัน หลังจาก ค. ตายก็ได้เปลี่ยนเจตนาเป็นการใช้ทางพิพาทด้วยเจตนาเป็นทางภาระจ่ายยอม การที่โจทก์ใช้ทางพิพาทโดยถือวิสาสะ แม้จะใช้เป็นเวลานานเท่าใดโจทก์ก็ไม่ได้รับการจ่ายยอมในทางพิพาทในที่ดินโฉนดเลขที่ 3926 และ 5458 ของจำเลยทั้งหก

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาให้ทางพิพาทเป็นทางภาระจ่ายยอมให้จำเลยทั้งหกเปิดทางพิพาทและไปดำเนินการจดทะเบียนภาระจ่ายยอมให้โจทก์ หากไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาเป็น การแสดงเจตนาของจำเลยทั้งหกจำเลยทั้งหกให้การต่อสู้คดี ขอให้ยกฟ้องระหว่างพิจารณา โจทก์ถึงแก่กรรม นางสาวนวลจันทร์ อยู่ฤทธิโชคทายาทของโจทก์ยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนศาลชั้นต้นอนุญาตศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าโจทก์และจำเลยที่ 3 เป็นบุตรนายคู่และนางพริ้งสมใจ โจทก์เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ 3924 ตามเอกสารหมาย จ.1 จำเลยที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นเจ้าของรวมในที่ดินโฉนดเลขที่ 3926 จำเลยที่ 5 ที่ 6 เป็นเจ้าของรวมในที่ดินโฉนดเลขที่ 5458 ที่ดินทั้งสามแปลงตั้งอยู่ที่ตำบลเชียงรากใหญ่ อำเภอสามโคก (เชียงราก) จังหวัดปทุมธานี เดิมที่ดินทั้งสามแปลงเป็นที่ดินผืนเดียวกันนายคู่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมโจทก์และผู้อาศัยอยู่ในที่ดินใช้ทางพิพาทออกสู่ทางสาธารณะตลอดมาเป็นเวลาประมาณ 40 ปี จนกระทั่งปี 2534 จำเลยที่ 3 ทำรั้วลวดหนาม และประตูรั้วสังกะสี นำแผ่นคอนกรีตมาวางเป็นแนวทางเดินบนทางพิพาทจากประตูรั้วถึงบ้านโจทก์คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์ได้รับการจ่ายยอมในทางพิพาทโดยอายุความหรือไม่ ตามสารบัญญัติทะเบียนโฉนดเอกสารหมาย จ.1 ถึง จ.3 ที่ดินทั้งสามแปลงได้ออกโฉนดเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2470 วันที่ 9 มีนาคม 2470 และวันที่ 8 ตุลาคม 2499 ตามลำดับ โดยนายคู่เป็นเจ้าของรวมในที่ดินตามโฉนดเอกสารหมาย จ.1 จ.2 พยานโจทก์มีนางสาวนวลจันทร์ อยู่ฤทธิ ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์กับหลานโจทก์และจำเลยที่ 3 คือนางสมิตรา ธีระพันธ์พงศนายปรีดา จูใจ เป็นพยานเบิกความว่า เดิมที่ดินตามโฉนดเอกสารหมาย จ.1 ถึง จ.3 เป็นที่ดินผืน

เดียวกัน มีบ้านปลูกอยู่ 4 หลัง คือบ้านของนายคู่ย นางสาว (เป็นน้องนายคู่ย) นายไป่ และนางทองสุข จูใจ (นางทองสุขเป็นน้องจำเลยที่ 3 เป็นพี่โจทก์) และจำเลยที่ 3 บ้านแต่ละหลังไม่มีรั้วบ้านบ้านนายคู่ยอยู่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา หากจะเดินทางทางเรือก็อาศัยเดินผ่านที่ดินบ้านนายคู่ยไปลงเรือ หากจะเดินทางทางบกก็อาศัยเดินผ่านทางพิพาทออกสู่ทางสาธารณะ พยานจำเลยทั้งหกมีจำเลยที่ 3 เบิกความว่า โจทก์อาศัยอยู่ที่บ้านนายคู่ยตลอดมาจนถึงแก่ความตาย จำเลยที่ 5 ที่ 6 เบิกความว่า จำเลยที่ 5 ที่ 6 เป็นลูกพี่ลูกน้องกับโจทก์และจำเลยที่ 3 เห็นว่า ที่ดินทั้งสามแปลงเป็นกรรมสิทธิ์รวมของนายคู่ยมาก่อน บ้านนายคู่ยอยู่ติดแม่น้ำถ้าจะออกสู่ถนนซึ่งเป็นทางสาธารณะก็เดินผ่านทางพิพาทที่อยู่ในที่ดินของจำเลยทั้งหกซึ่งเป็นบุตรหลานและญาติของตน ลักษณะเป็นการขออาศัยกันในระหว่างหมู่ญาติอันเป็นการเดินโดยถือวิสาสะโจทก์เป็นบุตรผู้อาศัยอยู่ในบ้านนายคู่ยก็เดินผ่านทางพิพาทในลักษณะเดียวกัน หลังจากนายคู่ยตายก็ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงจากทางนำสืบของโจทก์ว่าโจทก์ได้เปลี่ยนเจตนาเป็นการใช้ทางพิพาทด้วยเจตนาเป็นทางถาวรจำยอม ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยถือวิสาสะ แม้จะใช้เป็นเวลานานเท่าใดโจทก์ก็ไม่ได้การจำยอมในทางพิพาท"พิพากษายืน

องค์คณะ

อร่าม หุตางกูร · สุนทร สิทธิเวชจิตร · อำนวย เต็มพันธ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2442/2542>